

Belgrádból jelentik

Belgrád, december 18. A „Novo Vreme” című belgrádi lap vezércikkben követeli a kormánytól, hogy erőiesen lépjen fel a belső ellenség frontjával szemben. A lap 4 pontban foglalja össze a tennivalókat:

1. El kell távolítani a felelős állásokból mindazokat, akiknek azelőtt befolyásuk volt a dolgok irányítására.

2. Meg kell büntetni mindazokat, akik résztvettek a március 27-i puccsban, mert ezzel tönkretették az országot.

3. Meg kell büntetni mindazokat, akik belháborút idéztek elő az országban. Nemcsak az erdei emberek felelősségrevonásáról van szó, hanem azokat is a vádlottak padjára kell ültetni, akik a háttérből irányították a véres testvérharcot.

4. Meg kell büntetni a nép megrontóit és az állam tolvajait. Vissza kell venni az állam és a nép vagyonát azoktól, akik azt ellopták. Törvényt kell hozni a vagyon eredetének felülvizsgálásáról. Sokmilliárd dinár kerülne vissza az állampénztárba.

Az „Obnova” című belgrádi orgánus legújabb jelentése szintén a belső ellenség ténykedéseiről szól. Krusevácnál, Jezsevácnál és az ország más részeiben újabb harcokra került sor a kormány csapatok és a kommunisták között.

Karácsonyra!

Levélpapír, írókészlet, emlékkönyv, fotóalbum, képeskönyv, mesekönyv, szépirodalmi könyv és zenealbum szükségletét a

Szent Imre Társulat

könyvkereskedésében
szerezze be, Szeged, Széchenyi-tér 3.
Nemzeti Takarékpénztár könyvre ki-
szolgál. Telefon: 30-33. 325

— Cipész- és eszmadaiiparosok adatszolgáltatása. A legalább 5 segédt foglalkoztató tagjaink figyelmét felhívjuk, hogy a lábbeliközponthoz december 20-ig adatokat kell szolgáltatni. Az űrlapokat az érdekeltek még a mai napon az ipartestületben megkaphatják, azt pontosan kitöltve, ugyancsak a mai napon adják be, mert aki fenti kötelezettségének nem tesz eleget, az a Lábbeli Központ foglalkoztatási tervzetében nem jöhet figyelembe. A Szegedi Ipartestület.

— Hazatértek a Németországban dolgozó eszgrádmegyei munkások. Szentestől jelentik: A napokban ötven Németországban dolgozott mezőgazdasági munkás érkezett haza. A munkások, akik Csongrádról, Szentestől és Kiskundorozsmáról mentek ki Németországba, igen szép összegeket takarítottak meg a tavaszi és őszi mezőgazdasági munkák során.

— Hódmezővásárhelyi hírek. Dr. Simkó Elemér főispán december 22-én háromheti szabadságra megy. A főispán az utóbbi időben még a szokásosnál is többet dolgozott, mert nemcsak a főispáni teendőket végezte, hanem rendkívül nagy munkát ró rá, mint közellátási kormánybiztosra a közellátási ügyek vezetése is. Ennek köszönhető, hogy Hódmezővásárhely közellátási ügyei teljesen rendbejöttek és a főispán nyugodtan távozhat megérdemelt pihenőre. — Hódmezővásárhelyi törvényhatósága tudvalevőleg téli beszerzési segélyt engedélyezett tisztviselőinek. A segélyt már ki is fizették, a nyugdíjasok segélyét azonban visszatartották, mert a belügyminiszter nem hagyta jóvá a közgyűlési határozatnak azt a részét, hogy a nyugdíjasok is kapjanak segélyt. Azoknak a nyugdíjasoknak sem fizették ki a segély összegét, akik jelenleg be vannak rendelve munkára a különböző hivatalokba. Ebben az ügyben azonban most fordulat történt, mert dr. Simkó Elemér főispán úgy intézkedett, hogy a bent dolgozó nyugdíjasok segélyét ki kell fizetni. A kifizetés csütörtökön meg is történt.

MAGYAR NYILVÁNOSSÁG

FIGUS-ILLINYI ALBERT erdélyi országyűlési képviselő kitűnő lapja, a Szatmárnémetiben megjelenő „Szamos” megemlékezik a szegedi színügyi bizottságnak, valamint Kardoss Géza szinagazgatónak a „Dél-magyarország” színikritikáival szemben elfoglalt álláspontjáról. A lap többek között ezeket írja: „Annak, aki a nyilvánosság elé kiáll, tudni kell elviselni a kritikát. Szokatlan, éretlen és semmiképpen sem kielégítő elintézési mód a kritikus szabadjegyének megvonása. Nem tudjuk, hogy milyenek lehetnek a szegedi színház előadásai, de abból a tényből, hogy fél a kritikától, már a saját szinagazgatója állította ki a legszomorúbb bizonyítványt. A rossz kritika ellen csak egy módon lehet hatásosan védekezni: jó előadásokkal. Ezt illene úgy a szegedi szinagazgatónak, mint a színügyi bizottságnak megtanulni.

A KORMÁNYPART hódmezővásárhelyi lapja, Dura Lajos Ernő szerkesztésében megjelenő „Népújság” is foglalkozik az országos felháborodást keltett eseménnyel. Ezeket írja: „Szegeden nagyon érdekes dolog történt. A szomszédos város egyik újságjának szerkesztőségétől Kardoss Géza direktor megvonta a színházi jegyet. Kérdezheted kedves olvasónk: miért?... Felelünk! Még pedig röviden: az indexre helyezett lapban

olyan kritika jelent meg, amely Geza bátyáinknak nem tetszett. Ez a történelmi rész. Már most fűzzük tovább mondanivalóinkat. Az újságoknak a fővárosban, de a vidéken is minden előadásra szóló díjtalan jegyük van. Ne higgye senki, hogy ez az úgynevezett „potyajegy” valami nagy kegy a szinagazgató urak részéről. Sőt inkább valami más!... Kötelességteljesítés a nyilvánosság képviselőivel szemben, akik arra hivatalok, hogy a magyar kultúra kontósába öltöztetett művészi együtteseket, ezek teljesítményét, nívóját, általában minden megnyilatkozását ellenőrizzék. Vigyázzanak rá, hogy tényleg a hamisítatlan nemzeti kultúra eszközei legyenek. Mert ha azok, minden dicsőret az övék. Van egy másik kötelességük is a nyilvánosság őreinek: igazságos kritikát gyakorolni és ha a szükség úgy hozza, megmondani, itt van a baj, ezen kell segíteni!... Ez az utóbbi ugyanolyan parancs azok számára, akik éjt-napot eggyé tevő robotos munkában krónikásai az eseményeknek, mint a másik: az elismerés, a dicsőret, a mű és művész felemelése. A kettő kiegészítője egymásnak. Mert akár az egyik, akár a másik túlteng, egyoldalúvá, feleslegessé és így értéktelenné válik. Nem tudjuk: mi történt Szegeden, de hogy a jegy-megvonással nem oldódott meg a probléma, — az már bizonyos. Sőt tovább megyünk: akik ebben az ügyben bármilyen formában a kritika elnémtetését illetőleg közreműködtek, — mellőfoglalt, nagyon mellőfoglalt és elfelejtették, hogy a kritika kikapcsolása hétköznapi szűrkéséget jelent, ez pedig tespedés, lezűllés!”

Makói hírek

Dr. Bécsy Bertalan makói polgármester hirdetményt tett közzé a sertés és zsiradékfelélek szállításának szabályozásáról. Megállapítja a hirdetmény, hogy Makó területéről csak szállítási engedéllyel szabad elvinni vagy szállítani sertést, zsirt, szalonnát, baromfisziradékok, ételaját, olvasztott vaját, stb. A szállítási igazolványokat a polgármesteri hivatal adja ki (földszint 11. ajtó). A szállítási igazolványok harminc napra érvényesek.

A közellátási miniszter akciót indított annak érdekében, hogy a mezőgazdasági és ipari munkásságot a legszükségesebb közszükségleti cikkek pótlása céljából népgyűmölcsizzel lássák el, egy kilo ára 2 pengő. Közli a makói polgármester, hogy a személynként igényelhető legnagyobb mennyiség 20 deka. Az akciós népgyűmölcsizzt Makón a Köztisztviselők Szövetkezete és a rákosi tanyaközpontban a Hangya szövetkezet hozza forgalomba az elsőfokú közüzemhatóság által kiállított vásárlási jogosítvány ellenében. Az utalványokat a város közellátási ügyosztálya állítja ki az igényjogosultak részére. Az igényelt népgyűmölcsizzt legkésőbb december 31-ig kell kiváltani.

—o—

— Cérnautalványozás december hóra. Folyó hó 19-én kezdődik az ipartestület hivatalában és tart december 31-ig.

— Elmulasztott vagy elvesztett ötven pengő egy sofőr. Bakaesi Ferenc visomgyetelepi sofőr december 17-én virradó éjjel a Párisi-köruton összetalálkozott Lakó Mihállyal és meghívta mulatni. Több vendégülben megfordultak és nagymennyiségű szeszest italt ittak. A mulatozás után vette észre, hogy 50 pengőjéből csak husz maradt. Reggel feljelentést tett a rendőrségen. Gyanúsítottként a rendőrségen kihallgatták Lakóét, aki határozottan tagadta, hogy a pénzt ellopta volna. Kijelentette, hogy Bakaesi olyan részeg volt, hogy nem emlékezett semmire, így arra sem, hogy az egyik kocsmában a cigányoknak közel husz pengő áru bort fizetett. Új irányban kezdett most nyomozást a rendőrség.

SZÍNHÁZ

A „megvont” kritikus jegy

A Délmagyarországtól megvont kritikus színházjegyekről, amint ismeretes, cikket írt több lap között a „Magyar Nemzet” is és csodálkozásának adott kifejezést, hogy ilyen jegy-megvonási história megtörténhetik. Kardoss Géza szinagazgató a „Magyar Nemzet” cikkére közleményt küldött be a budapesti lap szerkesztőségébe, amelyet a lap csütörtöki számában ismerttet. „Mint magyar szinagazgatónak — írta Kardoss Géza — kötelességem a magyar sajtót tisztelni s a magyar sajtó önzetlen és jogosult kritikája előtt meghajolni. Egyetlen lapot sem kívánok megfosztani a bírálat jogától, éppen ezért a Délmagyarországnak ezután is kiutalom a kritikus részére szóló egy darab tiszteltjegyet.”

Foglalkozunk kell röviden ezzel a levéllel, mert alkalmas a közönség megtevesztésére. A szinagazgató ezzel a levéllel olyan színben akarja feltüntetni magát, mint akinek semmi köze a jegymegvonáshoz, s mint aki szívesen meghallgatja és eltűri a kritikát. Ezzel mindegy a színügyi bizottságra hárít mindent és kegyet gyakorol azáltal, hogy kiutal a Délmagyarország számára esetenként és premierenként egy-egy darab jegyet. Ilyen tartalmu levelet Kardoss Géza a Délmagyarországhoz is intézett szerkesztőségünk azonban visszautasította. A szegedi lapoknak a szegedi Városi Színházban 1914 óta szabályrendelethez, illetve szerződésileg biztosított állandó helyük van, amelyről nem mond le a Délmagyarország sem az ismeretes elvi okoknál fogva. Ha a színház mégis megakadályozza bennünket abban, hogy helyünket elfoglaljuk, úgy a Délmagyarország kritikus meg fogja váltani jegyét a színház előadásaira, hogy eleget tegyen annak a kötelességének, amellyel a nyilvánosságnak, a közönségnek tartozik a színházi produkció színvonalának ellenőrzése szempontjából. Ezzel a színházjegy ügyet a magunk részéről lezártuk tekintjük.

ZENE

Dr. Baranyi János és Höchtl Margit kétfonórás hangversenye

Nemes kamarazenét hallottunk csütörtökön este a Városi Zeneiskola nagytermében dr. Baranyi János és Höchtl Margit kétfonórás hangversenyén. A nem fellengzős hatásokra és talmi örömeire épült kamarazene minden hívője számára szinte eseményt jelentett ez a hangverseny, amely a nagyszerű hangszerhatások mellett a kevésbé dinamikus korbelső élményét formalizmusát és stílusát idézte. Kamarazenében amúgy sem bővelkedik a szegedi zenei élet, még ritkábban hallhatunk kétfonórás előadást, — ezért is jelentkezett rendkívüli hatással ez az este. Ehhez járult még dr. Baranyi János szereplése, akit hosszú évek óta nélkülözünk kellett a szegedi koncertpódiumról. A csütörtöki találkozás ismét meggyőzött arról, hogy Baranyi nemcsak a legképzettebb pianisták közé tartozik, de nemes zeneisége, átható kulturája, pompás felkészültsége mellett egyenesen küldetése van a kétfonórás kamarazenéhez. Mértékartó vonalai, finom, sokszor gazdagon dekoratív színezése, emellett mindenkor benső élményt idéző stílusát, nem kevésbé harmonikus fegyelműzettsége ideális kamarazenésszé avatják. Művésze sok új színnel, értékes felfogással, lendületes formával gazdagodott, tovább mélyült, mióta nem hallottuk. Kétségtelenül: egyik nemes és egyéni értéke előadóművészetünknek. Mellette és vele egyvonalon ismerhettük meg a kitűnő debreceni zongoraművésznőt, Höchtl Margitot, akinek kifinomult pianista egyénisége a legideálisabb partner a kétfonórás előadáshoz. Nagyvonala kulturájára mellett hibátlan frazirozása, dinamikus, sokszor szeszisztív játéka kivételes helyre emeli és Baranyi Jánosnak mindenképpen méltó társává avatja. Ez az együttes valóban a legtisztább zeneiséget képviseli a pódiumon.

A szép estét gazdag és változatos, helyenként ritkán hallott műsортelle teljessé. Az elragadó lendülettel és derült könnyedséggel tolmácsolt Mozart d-dur Szonátá mellett a nagyszerű építésű Brahms variációkat hallottuk egy Haydn témára, majd néhány nagyhatalú átiratot tolmácsolt a két művész. Mendelssohn csillogó scherzóját után bemutatott De Falla Spanyol táncát, a ritmikában és melódikában egyforma tűző hegedűre írt kompozíciót Baranyi János írta át két zongorára ellenállhatatlan hangszerelési és dinamikai effektusokkal. A gazdag műsорт végül két csodálatos Liszt-opus zárta be: a „Villa d'Este szökőkútjai” Sauer átiratában és a két zongorán is forró hatású Les Preludes. A két nagyvonalú pianista művészi előadását, nemes kamarajátékát sokáig tartó, lelkesedve lelkesedő tapsal köszöntötte a nagyszámú közönség, amely teljesen megtöltötte a zeneiskola nagytermét. Sajnáljuk, hogy nem sikerült két egyenértékű és egymás mellé való hangversenyzongorát a pódiumra állítani. A szép kamarazenei és iskolán kívüli Népművelési Bizottság rendezte, a hangverseny előtt Antos Kálmán tartott kitűnő bevezető előadást. (v.)

— Zeneiskola nyílt meg Magyar-kanizsán. Magyar-kanizsáról jelentik: A tanügyi hatóság felhívja azokat, akik az elemi iskola 5 osztályát elvégezték és bizonyítványt akarnak a további osztályokról, jelentkezzenek a lakásukhoz legközelebb eső elemi iskolában. Ugyancsak magyar-kanizsai jelentés számol be arról, hogy nyilvános zeneiskola nyílt meg a városban.